

Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 141 от 27.03.2002 г. за удостоверяване експлоатационната годност на навигационни съоръжения за въздушна навигация и кацане

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 30.08.2025 г. - 28.09.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #11502-K

Област на политика: Архив - Транспорт

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на транспорта и съобщенията

Тип носител: Национално

С § 1 се предлагат промени в чл. 1, ал. 2 от Наредба № 141 с цел прецизиране на използваната терминология относно наименованията на системите за кацане и спътниковите системи, за които се издава удостоверение за експлоатационна годност. Измененията са във връзка с настъпили промени в действащото законодателство и приемането на нови актове на ЕС, промени в международни стандарти и документи, издадени от Международната организация за гражданска авиация (ICAO) и Европейската агенция за авиационна безопасност (EASA), като Регламент (ЕС) 2017/373, Регламент (ЕС) 2023/1768, ICAO Annex10, ICAO Doc 8071, EASA DS-GE.CER/DEC и EASA DS-GE.SoC. С измененията се постига съответствие и с терминологията, използвана в Наредба № 10 от 21.12.2006 г. за системите и средствата за комуникация, радионавигация и обзор и процедурите за комуникация в гражданското въздухоплаване (Наредба № 10). С новите т. 22 и 23 се допълват съоръженията, за които се издава удостоверение за експлоатационна годност, като в обхвата на разпоредбата се включват метеорологичните системи за детекция на срез на вятъра и информационните системи, подпомагащи управлението на въздушното движение.

Промяната в § 2 относно чл. 4, ал. 3, т. 2 е във връзка с отмяна на посочените в действащата разпоредба регламенти и влизане в сила на Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/373, като с предложението се указват действащите европейски правила относно изискванията за доставчиците на комуникационно, навигационно или

обзорно обслужване.

С § 3 относно чл. 5 се предлага прецизиране на терминологията по отношение на понятието „проверки за облитане“, което се заменя с „летателни проверки“ в съответствие с терминологията, използвана в приетите международни стандарти, установени в Приложение 10, том I на ICAO (Annex 10, Vol. I) и в Doc 8071 на ICAO.

Предложените промени в § 5 относно чл. 7, ал. 1, т. 8 произтичат от въведените с Делегиран регламент (ЕС) 2023/1768 нови изисквания за оценка на съответствието на оборудването и издаването/предоставянето на „сертификат“, „декларация“ или „изявление за съответствие“ при извършването на тази оценка. В съответствие с посоченото с промяната се предвижда при подаването на заявление за издаване на удостоверение за експлоатационна годност на дадено съоръжение, заявителят да представи и сертификат, декларация или изявление за съответствие на оборудването за управление на въздушното движение/аеронавигационно обслужване съгласно изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2023/1768.

С § 6 относно чл. 9 се предлага проверките на съоръженията по чл. 1, ал. 2 да се извършват от постоянна комисия от инспектори, назначена със заповед на главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (ГД „ГВА“), включваща председател и членове. С предложението се цели оптимизиране на вътрешните административни процедури по издаване на актовете, във връзка с извършваните проверки на съоръженията, с оглед техните срокове и ефективност, като се избягва необходимостта от назначаване на комисия за всяко постъпило заявление. Същевременно се създава възможност докладът от съответната проверка да се представя освен на главния директор на ГД „ГВА“ и на оправомощено от него лице, с цел по-бързото и ефективно администриране на процедурите.

С промените в § 7 се предлагат изменения в чл. 11 с цел уеднаквяване на терминологията в наредбата с използваната в регламенти на Европейския съюз, документи на ICAO (Регламент (ЕС) 2023/1768, Annex 10, Doc 8071 на ICAO), както и в Наредба № 10. Предлага се също срокът за валидност на удостоверението по чл. 11, ал. 1, в т. 2 да се промени от 4 на 6 месеца, с цел постигане на съответствие с препоръките на ICAO Doc 8071 Volume I и намаляване на административната тежест.

С промените в § 8 относно чл. 16, ал. 1 се разширява обхвата на съоръженията, на които се извършват летателни проверки, като се включват и системите, работещи по иновативни MLAT/ABS-V обзорни технологии. Допълнението е с цел изпълнение на препоръките на документи на ICAO Doc 9924 и Doc 8071 относно обзорните съоръжения.

Предложените с § 9 промени в чл. 17 по отношение лицата, които имат право да извършват летателни проверки на съоръженията са съобразени с изискванията на Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 година за реализирането на Единното европейско небе (Регламент (ЕС) 2024/2803), Регламент (ЕС) 2018/1139 и Регламент (ЕС) 2017/373 и с отмяната на Регламент (ЕО) № 216/2008 и Регламент (ЕО) № 550/2004 г. С предложените промени се посочват субектите,

които имат право да участват в извършването на летателни проверки, както и необходимите за това изисквания за професионална квалификация и компетентност. Предвижда се освен от ГД „ГВА“ летателните проверки на съоръжения да могат да се извършват и от доставчика на аеронавигационно обслужване предвид задълженията му по чл. 14 от наредбата да осъществява контрол на експлоатационната годност на съоръженията. В съответствие с пазарните принципи, съдържащи се в Регламент (ЕС) 2024/2803 с разпоредбата се дава възможност летателните проверки да се извършват и от организация доставчик на услуги за летателни проверки по Регламент (ЕС) 2017/373, с който се определят изискванията към доставчици на услуги, различни от УВД/АНО. В съответствие с чл. 6 на същия регламент, тази организация (доставчик на услуги за летателни проверки) подлежи на сертифициране от ГД „ГВА“ в качеството ѝ на национален компетентен орган. Предвидено е също летателните проверки, провеждани от доставчика на аеронавигационно обслужване или от доставчика на услуги за летателни проверки, да се извършват от инженери, експерти по летателни инспекции, с квалификация съответстваща на изискванията на ICAO Doc 8071 Volume I. Когато летателните проверки се извършват от доставчика на аеронавигационно обслужване или от доставчика на услуги за летателни проверки, същите ще се извършват в присъствието на инспектор от ГД „ГВА“, съответно на служител на доставчика на аеронавигационно обслужване и на инспектор от ГД „ГВА“. С цел гарантиране осъществяването на контрол от ГД „ГВА“ с новата ал. 2 се предвижда лицата, извършили проверките да предоставят в ГД „ГВА“ пълния набор с необработени данни от проведените измервания, наблюдения, оценки и всички други относими материали, когато инспекторите са били възпрепятствани да участват по време на проверките. С допълнението в ал. 3 се създава възможност конкретни измервания или наблюдения, част от обхвата на летателната проверка, да се извършват чрез използване на безпилотно въздухоплавателно средство (БВС). Предложението е с оглед развитието на технологиите и способите за извършване на летателни проверки, които предоставят възможност за осъществяване на част от наблюденията и радиочестотните измервания посредством БВС като по-икономичен способ. В новото Приложение № 2 към чл. 17, ал. 3а се посочват минималните изисквания към самолета-лаборатория, БВС и специализираното бордно оборудване, използвани при летателни проверки с цел осигуряване изпълнението на дейността в съответствие с изискванията на ICAO Doc 8071.

С § 10 се предлага нов чл. 17а, регламентиращ редът и условията за сертифициране на организация доставчик на услуги за летателни проверки. Предложената нова разпоредба произтича пряко от изискванията на Регламент (ЕС) 2017/373, който установява изискванията за доставчиците на услуги, различни от доставчиците на обслужване на въздушното движение, както и за тяхното сертифициране. Съгласно изискване ATM/ANS.OR.A.005, буква а) от регламента, заявлението за сертификат се подава във форма и по начин, установени от националния компетентен орган. Към настоящия момент в действащата национална нормативна уредба липсва процедура и условия за сертифициране на такъв вид доставчици на услуги, предвид което в разпоредбата са разписани специфичните условия, при наличието на които организациите ще бъдат сертифицирани, като са отчетени периодичността на извършваните проверки съгласно стандартите на ICAO, сроковете за валидност на

удостоверенията за експлоатационна годност, с цел да се гарантира непрекъснатостта и безопасността на аеронавигационните услуги, осигурявани от съоръженията. Предвижда се процедурата да се извърши след подаване заявление със съдържание, посочено в Приложение № 3, в т.ч. необходимите документи, които следва да се приложат към заявлението за сертифициране на организация доставчик на услуги за летателни проверки.

Промените с § 11 относно чл. 18 са с редакционен характер и са вследствие от предложената редакция на чл. 17, ал. 1. В ал. 4 текстът се прецизира съгласно процедурите за извършване на летателни проверки.

Предложените промени в § 13 относно чл. 20, ал. 1, в който думата „инженерът - борден оператор“ се заменя с „експертът по летателна инспекция“, са в резултат на редакцията на чл. 17. Предвижда се в протокола от извършената летателна проверка да отпадне посочването на датата, до която важи тя (чл. 20, ал. 1, т. 12), тъй като подобна информация е неотнормима към констативен акт, какъвто е протоколът.

С § 14 относно чл. 21 се създава изречение второ, с което се регламентира предприемането на спешни действия след констатиране на несъответствия при извършването на проверка без присъствието на инспектор от ГД „ГВА“. Предложението е във връзка с изискване AIS.OR.330 NOTAM от Регламент (ЕС) 2017/373, установяващо задължения на собственика или ползвателя на съоръжението, в случай на констатирана неработоспособност или отклонения в параметрите незабавно да информира ползвателите му.

С § 15 в Допълнителните разпоредби на наредбата се създава § 2а, с който се въвеждат дефиниции на понятията „навигационно съоръжение за въздушна навигация и кацане“, както и „летателна проверка“ в съответствие с определенията, въведени с международни документи (ICAO Doc 8071) и Регламент (ЕС) 2023/1768.

В Преходните и заключителните разпоредби (§ 20) се предвижда да се запази действието на правата за извършване на летателни проверки, придобити от лицата въз основа на издадени свидетелства за правоспособност, посочени в чл. 312 от Наредба № 1 от 16.01.2003 г. за свидетелствата за правоспособност на авиационния персонал. С предложението се цели да не се накърняват вече придобити права, като се избегне ненужно административно натоварване на авиационния персонал. Предвиден е и 6-месечен период от влизане в сила на наредбата (§ 21), необходим за извършване на дейностите и актуализиране на документите, свързани с квалификацията на пилотите и експертите по летателни инспекции.

Лице за контакт:

Александър Семерджиев

Старши юриконсулт

Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“,

Тел. 02/937 10 73

E-mail: asemerdzhiiev@caa.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на транспорта и съобщенията

Адрес: София, София , ул. Дякон Игнатий № 9

Електронна поща: mail@mtc.government.bg

Документи

Пакет основни документи:

[Мотиви - вер. 1.0 | 29.08.2025](#)

[Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 141 от 27.03.2002 г. - вер. 1.0 | 29.08.2025](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 24.10.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

История

Начало на обществената консултация - 30.08.2025

Приключване на консултацията - 28.09.2025

Справка за получените предложения - 24.10.2025

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)